

Комп'ютерні тести як засіб перевірки знань з французької мови.

В статті йдеться про створення комп'ютерних тестів для перевірки знань з французької мови. Об'єктом контролю є такі аспекти мови як говоріння, аудіювання, читання і письмо. Визначаються завдання для перевірки різних мовних і мовленнєвих навичок студентів. Даються приклади різнопланових завдань. Доводяться переваги комп'ютерного тестування.

Ключові слова: комп'ютерні тести, контроль навичок та вмінь іншомовного спілкування, тестові завдання, засоби контролю.

Глобальні зміни соціально-економічних умов в житті нашого суспільства не могли не вплинути на систему пріоритетів у сфері освіти, в результаті чого іноземна мова стала одним з найбільш затребуваних суспільством навчальних предметів. В сформованій ситуації підготовка вчителів іноземних мов у педагогічних ВНЗ стає одним із пріоритетних напрямків в системі мовної освіти, у зв'язку з чим виникає проблема підвищення ефективності навчання кільком іноземним мовам на мовних факультетах. Процес оволодіння навичками і вміннями іншомовного спілкування у ВНЗ, в свою чергу, ставить питання про розробку відповідної системи контролю.

У методичній літературі питання контролю навичок та вмінь іншомовного спілкування отримали значно менше висвітлення в порівнянні з іншими проблемами. Серед методичних досліджень можна назвати роботи М.В.Мітіної, В.А. Коккоти, І.І. Антонової, В.П. Беспалько, І.Л. Біма, Г.В. Єлізарової, Ю.В. Єрьоміна, Є.І. Калмикової, В.С. Цетлін та інших, присвячені такому контролю. Оскільки потрібна стандартна типова процедура перевірки знань, умінь і навичок з іноземної мови, оптимальним засобом перевірки вважають тест. З розвитком інформаційно-комунікаційних технологій комп'ютер став широко використовуватись педагогами для контролю володіння іноземними мовами. Саме питанню створення

комп'ютерних тестів для перевірки знань з французької мови і присвячена наша розвідка.

У навчанні іноземних мов застосовується лінгводидактичне тестування. Лінгводидактичний тест – це підготовлений у відповідності з певними вимогами комплекс завдань, який пройшов попереднє випробовування з ціллю визначення його показників якості і який дозволяє виявити у тестованих ступінь їх мовної (лінгвістичної) та/або мовленнєвої (комунікативної) компетенції і результати якого піддаються певній оцінці за попередньо встановленими критеріями [1; с.6]. Тест проводять в однакових для всіх студентів умовах: об'єм і складність матеріалу однакові, як і виділений на тест час. Результати порівнюють з готовими ключами, що дає можливість об'єктивно і точно визначити правильні і неправильні відповіді. В результаті той, кого тестують, отримує визначену кількість балів відповідно до визначеної шкали.

Ще одна перевага тесту це те, що він економічний, тобто надає можливість перевірити одночасно велику групу і об'ємний матеріал у кожного студента.

Тестове завдання, як правило, складається з питання і кількох варіантів відповіді, вірний варіант обов'язковий. Тестові завдання залежать від цілей тестування. Під час навчання французької мови об'єктом контролю є такі аспекти мови як говоріння, аудіювання, читання і письмо[5; с.1].

Тестове завдання, спрямоване на контроль і навчання мовленнєвої діяльності, передбачає завдання не лише зв'язані значенням, особливостями вживання, формою, але і володіння навичками оперування лексикою в процесі комунікації. Лексичні навички – складова частина навчання французької мови, тому контролю цих навичок надається особлива увага. Для контролю знань форми, значення, вживання підходять завдання аналітичного характеру: вказати, яке з даних слів іменник.

Перевірити, чи знають студенти значення слова чи словосполучення можна з допомогою завдань такого типу: знайти синоніми, антоніми,

французькі або українські еквіваленти, встановити відповідності, підібрати слова, які відповідають темі або навпаки, виключити слова, які не відносяться до теми і т.д.

Тестування з граматики дозволяє визначити знання граматичного матеріалу, його форми і вживання. Все це повинно поєднуватися з контролем уміння застосовувати їх на практиці і здійснювати з ними дії. Для перевірки дій з розпізнавання і розуміння граматичної інформації використовують тестові завдання на доповнення речень або на встановлення вірної послідовності [4; с.28]. Для контролю знань значень граматичного явища пропонують завдання: вибрати граматичну форму, яку ви вжили б для перекладу підкресленого дієслова в українському реченні або у французькому реченні.

Щоб перевірити дію вибору синтаксичної структури висловлювання і її граматичного оформлення в залежності від ситуації спілкування, можна використовувати завдання, де потрібно поставити запитання до заданих відповідей або відповісти на запитання.

Одним з головних завдань тестування з французької мови є визначити ступінь сформованості комунікативно-мовленнєвих вмінь, які складають комунікативну компетенцію. Студент повинен розуміти мову на слух, тексти під час читання, висловлюватися як в письмовій так і в усній формі на різні теми [3; с.37].

Завдання на аудіювання бувають різні, спрямовані на розуміння загального змісту тексту, його деталей, визначати вміння отримувати необхідну інформацію з тексту. **Наприклад:** *Qu'est-ce que la dame achète?*

- 1) Deux kilos de tomates.
- 2) Un kilo de tomates.
- 3) Dix kilos de tomates.

Текст для аудіювання:

— Bonjour, madame, vous désirez?

— Vous avez des tomates?

— Bien sûr, vous en voulez combien?

— Un kilo, et aussi des pommes de terre, deux kilos.

Для перевірки розуміння загального змісту можна дати таке завдання: Прослухати текст і визначити, які з приведених тверджень відповідають змісту тексту, а які не відповідають, встановити відповідності.

Для перевірки уміння вибірково отримувати інформацію з тексту можна взяти короткі діалоги і монологи: наприклад, прослухайте прогноз погоди, вкажіть, в якій країні буде туман? 1) в Бельгії 2) в Німеччині 3) в Ірландії

Текст для аудіювання: *Voici la météo pour l'Europe. Il va pleuvoir toute la journée en Irlande. En Allemagne temps froid et couvert, avec beaucoup de nuages. Un peu de soleil aux Pays-Bas. Attention au brouillard le matin en Belgique.* — Прослухайте інтерв'ю і виконайте завдання 1-5. Визначте, які з наведених тверджень відповідають змісту тексту, а які не відповідають. Обведіть номер обраного вами варіанту відповіді. Ви почуєте запис двічі з паузою в 10 секунд. Після другого прослуховування у вас буде 45 секунд для виконання завдань. **Завдання 1.** *Madame Bisset est Française.* 1) вірно 2) невірно

Завдання 2. *Ses enfants vont à l'école française.* 1) вірно 2) невірно

Завдання 3. *Il existe beaucoup de matériels éducatifs en anglais pour des enfants de cet âge.* 1) вірно 2) невірно

Завдання 4. *Madame Bisset a eu l'idée de créer une mini-école pour enseigner l'anglais aux jeunes enfants.* 1) вірно 2) невірно

Завдання 5. *Cette école a du succès.* 1) 1) вірно 2) невірно

Текст для аудіювання: Une mini-école anglaise

— Madame Bisset, comment avez-vous créé cette mini-école pour enseigner l'anglais aux jeunes enfants?

— Eh bien, je suis anglaise, mariée à un Français et nous avons quatre enfants bilingues. Ils sont dans une école française, mais ils lisent déjà en anglais et l'année dernière, je cherchais des cassettes en anglais pour eux; je me suis rendu compte alors qu'il existait peu de matériels éducatifs pour des enfants de cet âge.

En me promenant dans mon quartier, j'ai trouvé des bureaux à louer et cela m'a donné l'idée d'ouvrir cette école, voilà comment les choses se sont passées. C'est un lieu de rencontre où l'on trouve tout ce qui existe comme cassettes, CD-Rom et chansons pour les jeunes enfants. Le succès a été immédiat, tout le monde entrainé et demandait des cours si bien que j'ai engagé un professeur pour donner des cours le mercredi à quarante enfants de trois à cinq ans. Maintenant, l'école offre des cours après l'école pour les plus grands, des activités musicales, du théâtre, des séjours en Angleterre. Je suis très heureuse que l'école rencontre ce succès et je vais peut-être ouvrir des centres dans d'autres quartiers de Paris.

D'après *le Français dans le monde* [7].

Тестування вмінь читання передбачає контроль практично таких же вмінь, що й аудіювання, це вміння в читанні з розумінням основного змісту тексту (цей вид читання називають ознайомчим), уміння в читанні з вибіркоvim розумінням необхідної інформації (пошукове читання) і уміння в читанні з повним розумінням інформації, яка є в тексті. **Наприклад:**
L'impressionnisme

Le nom d'«impressionnisme» semble venir d'un tableau de Claude Monet intitulé «Impression, soleil levant» qui fut exposé en 1874. Les impressionnistes choisirent leurs sujets dans la vie moderne. Ils firent de la lumière l'objet essentiel de leur peinture, écartent les couleurs sombres pour utiliser les tons purs. Ils employèrent sept couleurs fondamentales sans y ajouter le blanc. Renoir prétendait que le noir n'était pas une couleur et il préféra pour ses ombres l'usage du bleu. L'œil ne voit jamais la couleur telle qu'elle est, mais telle que celle-ci se montre, c'est-à-dire baignée de lumière. Le peintre choisit une couleur dominante et relie les harmonies entre elles. Les impressionnistes n'ont pas construit leurs paysages sur un dessin exact, mais ils ont voulu avant tout exprimer le mouvement même de celui-ci. Peintres des aspects changeants de la nature et du mouvement, les impressionnistes ont cherché à traduire leurs sensations visuelles. Les

impressionnistes donnèrent plus d'importance au caractère original de chaque thème.

On peignit les joueurs de cartes, les danseurs, les canotiers, les aspects les plus simples et les plus familiers de la vie de chaque jour. Claude Monet ne s'attarde guère à la figure humaine. Il recherche surtout les effets de lumière. «Devant une toile de Monet, dit une contemporaine, je sais toujours de quel côté incliner mon ombrelle». Le paysage de Camille Pissarro, c'est l'âme même de la campagne française, ses prairies, son ciel. La peinture d'Auguste Renoir, c'est un charme qui occupe et conquiert le spectateur. Il ne se soucie pas de la vie intérieure de ses modèles. Il est sensible à la chaleur de leur corps, à sa perfection. Edgar Degas s'illustre par ses dessins, ses pastels.

Завдання 1. *Le nom d'«impressionnisme» vient d'un tableau de ...*

1) Renoir 2) Pissarro 3) Monet 4) Degas

Завдання 2. *Dans les œuvres des impressionnistes ... joue le rôle principal.*

1) un dessin exact 2) la lumière 3) la figure humaine 4) une couleur dominante [7].

Головним засобом комунікації є усне мовлення і контроль цих навичок – це найважливіший елемент систем контролю. Мовлення буває діалогічним, коли висловлюються два або більше співбесідників в різних ситуаціях. І монологічним, тобто неситуативним, в такому випадку воно лише відштовхується від ситуації, але набуває форму монологу.

Для діалогічного мовлення необхідна комунікативна ситуація. Створити комунікативну ситуацію у вигляді тестових завдань дуже складно, так як необхідно знати не лише характеристики комунікативної ситуації, а і вміти ставити в ній комунікативні завдання. **Наприклад**, ситуація відвідування «Бюро подорожей». Комунікативне завдання цієї ситуації — переконати партнера, що якийсь варіант подорожі найбільш цікавий та вигідний для нього. Також дозволить перевірити навички діалогічного мовлення таке завдання: відновити діалог за ініціюючими репліками і/або за відповідями. Є ситуація, репліки і адресати і до них потрібно підібрати відповідні репліки. Це може бути і тестове завдання, яке передбачає множинний вибір.

Наприклад, таке завдання: дається ситуація, *Ви запізнились на урок, Ваш викладач Вас сварить. Виберіть з даних виразів той, який підійде до кожного етапу діалогу.*

Для контролю безпосередньо діалогічної мови підходить наступне завдання: діалог з метою обміну фактичною інформацією в стандартній ситуації спілкування (у магазині, на пошті, на вокзалі і т. п.). **Наприклад:** *Complétez le dialogue suivant. Chez un professeur:*

— ...

— *Oui. Bonjour, Claude. Je vous ai demandé de m'appeler parce que ça ne va pas! Ça ne peut pas continuer!*

— ...

— *Mais vous le savez bien! Je n'ai pas encore reçu votre travail!*

— ...

— *Qu'est-ce que vous avez eu?*

— ...

— *Et à cause d'un petit rhume vous n'avez rien fait?*

— ...

— *Vous l'envoyez demain? C'est sûr? J'attends déjà depuis trois semaines!*

— ...

— *Bon, admettons. Au revoir, Claude. A bientôt! [7].*

Таким чином, щоб створити тестові завдання, які дозволять перевірити вміння говоріння, потрібно моделювати ситуації спілкування і виділити в них комунікативні завдання, правильне рішення цих комунікативних завдань і свідчать про те, що вміння, які перевіряються, сформовані [2; с.38].

Для контролю вмінь монологічного мовлення можуть бути такі завдання: встановити відповідності, скласти розповідь по картинці, висловитися за однією з тем або проблем, пояснити аргументи, узагальнити інформацію тощо.

Письмо, як вид мовленнєвої діяльності, передбачає вираження думок у письмовій формі. Результатом цієї мовної діяльності є письмовий текст, який

повинен являти собою ланцюг суджень, розташованих у певній послідовності, враховуючи комунікативне завдання. Отже, вміння реалізувати текст, що має логіко-композиційну і логіко-смыслову структуру, є одним з основних вмінь писемного мовлення.

Тест повинен перевірити вміння ділити текст на абзаци, володіти засобами логічного зв'язку, такими як *d'abord, mais, enfin, puisque, donc, ainsi* і т. п. Крім цього, потрібно вміти висловлюватися в різних стилях письмової мови: інструкція, епістолярний, адміністративний, публіцистичний і т.д.

Наприклад, можна запропонувати таке тестове завдання: встановити відповідності, або встановити правильну послідовність. Для того, щоб перевірити вміння оформити адресу, написати лист можна дати таке завдання: встановити правильну послідовність.

Наприклад: Les éléments de cette lettre ont été mélangés. Classez-les et reconstituez la lettre avec toutes ses parties.

- a. Toutes mes félicitations!*
- b. Je n'ai pas pu te répondre plus tôt parce que j'ai été malade.*
- c. Martine*
- d. Vichy, le 15 mai 2008*
- e. L'île de Ré en ce moment doit être bien agréable!*
- f. Ton idée de célébrer ton succès est excellente!*
- g. Chère Françoise,*
- h. Dis-moi vite quelle date tu proposes.*
- i. J'ai bien reçu ta dernière lettre du mois d'avril et je t'en remercie.*
- j. J'attends ta réponse avec impatience.*
- k. Heureusement, je vais mieux maintenant.*
- l. Amitiés et grosses bises,*
- m. J'ai été bien contente d'avoir de tes nouvelles et d'apprendre que tu as eu ton permis de conduire.*
- n. Salue tes parents de ma part.*
- o. En effet, pourquoi ne pas partir ensemble pour quelques jours?*

Відповіді: 1. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. ... 6. ... 7. ... 8. ... 9. ... 10. ... 11. ... 12. ... 13. ... 14. ... 15. [7].

Уміння використовувати засоби логічного зв'язку перевіряють, як правило, за допомогою таких завдань, як: впишіть замість крапок правильну відповідь.

І завершує контроль вмінь писемного мовлення наступне завдання: висловитися в письмовій формі в тому чи іншому стилі: епістолярний, публіцистичний, адміністративний і т.д.

Таким чином, для контролю сформованості мовних навичок і вмінь використовуються комп'ютерні технології. Це дозволяє автоматизувати процес і інтегрувати в тестові завдання інформацію в різному вигляді: текстовому, графічному, звуковому і відео.

Переваги комп'ютерного тестування:

- оперативно обробляти інформацію, яка вводиться;
- забезпечувати оперативний зворотний зв'язок, який дає можливість випробуваному постійно і негайно отримувати підкріплення правильності відповіді, а викладачеві - здійснювати поетапний або поопераційний контроль дій тестованого студента;
- підвищувати мотивацію тестованого, так як в проходженні тесту на комп'ютері присутній елемент, схожий з ігровою ситуацією, з'являється дух змагальності з комп'ютером;
- значно економити час і витрати на організацію і проведення тестування[5].

Комп'ютер дозволяє зберігати тести, компонувати завдання для створення нових тестів, виправляти, доповнювати наявні завдання. Комп'ютер реєструє тестованих завчасно або безпосередньо перед проходженням тесту. Комп'ютер може і підготувати тестованого до тесту - провести інструктаж. Іноді перед тестом з французької мови студенти можуть потренуватися, щоб ознайомитися з програмою і формою тесту. Дуже важливо в програму для тестування закласти показ, облік і контроль відведеного, витраченого і того, що залишився у випробуваного, часу. Як правило, перш ніж почати тестування, вводиться ідентифікаційний номер, отриманий при реєстрації. Студент може завершити сам сеанс роботи або він автоматично завершується по закінченню відведеного часу. Тест може бути виконаний у довільному порядку, якщо автор не впорядкував тестові завдання. Після тесту оперативно підраховується результат, який відомий відразу після тестування.

Комп'ютерне тестування дозволяє зробити процес навчання індивідуальним, за допомогою адаптованих тестів. Це тест, який дає можливість регулювати складність завдань і їх кількість для кожного студента окремо, враховуючи його відповіді. Наприклад, якщо студент відповідає правильно, завдання ускладнюється, якщо невірно відповів, то, навпаки, спрощується [6].

Звичайно, легкі завдання дають можливість розвиватися, а важкі - знижують мотивацію навчання. Тому прийнятним рівнем складності завдань в тестології вважається 50%.

Завдяки комп'ютеризації є можливість створити рейтингову систему контролю, що дозволяє більш об'єктивно оцінювати знання, навички та вміння студентів.

Таким чином, комп'ютерне тестування разом з навчанням являє собою один з основних методів нової інформаційної технології оцінки рівня володіння французькою мовою.

Досвід застосування стандартизованих тестів у більшості країн свідчить про їх використання в основному для підсумкового контролю або іспитів. Вони широко затребувані в системі оцінки якості освіти та моніторингу, в процесі яких необхідно проводити надійні порівняння освітніх досягнень а також встановлювати взаємозв'язки на основі кількісних характеристик. Тести не замінюють і не скасовують інші засоби контролю. У ході тестування оцінюється обмежене число параметрів, що визначають освітні досягнення, а не вся їх сукупність. У зв'язку з цим результати тестування дають лише деяку інформацію про підготовку учнів, а тому не можуть бути єдиним інструментом, на основі якого відбувається контроль навченості учнів.

Література

1. Коккота, В. А. Лингводидактическое тестирование. / В.А. Коккота. - М.: Высшая школа, 1989. - 127 с.
2. Скарлупіна Ю. А. Emploi des ressources en ligne dans l'enseignement de FOS / Ю. А. Скарлупіна // «Ключови въпроси в съвременната наука». - 2014. - Т. 19. Филологични науки. - София : «Бял ГРАД-БГ» ООД. - С. 36 - 40.
3. Цатурова И. А., Балуюн С. Р. Тестирование устной коммуникации / И. А. Цатурова, С. Р. Балуюн. - М.: Высшая школа, 2004 . - 136 с.

4. Цатурова И. А., Петухова А. А. Компьютерные технологии в обучении иностранными языками. Учебно-методическое пособие для вузов. / И. А. Цатурова, А. А. Петухова - М.: Высшая школа, 2004. - 95 с.

5. Шутова Ю. А. Тест как форма контроля при обучении французскому языку. <http://festival.1september.ru/articles/616951/>

6. <http://french-online.ru/language>

7. languages-study.com/francais-tests.html

Valentina Papizhuk, Zhytomyr

Computer-based tests as a means of assessment of knowledge of French

The article deals with creation of computer-based tests for assessment of knowledge of French. Monitored aspects of language are speaking, listening, reading and writing. The tasks for checking different language habits and speech skills are defined. The examples of diversified tasks are given. Benefits of computer-based testing are provided.

Key words: computer-based tests, assessment of foreign language speaking skills, test tasks, means of control.

Валентина Папижук, Житомир

Компьютерные тесты как средство проверки знаний по французскому языку.

В статье речь идет о создании компьютерных тестов для проверки знаний по французскому языку. Объектом контроля являются такие аспекты языка, как говорение, аудирование, чтение и письмо. Определяются задания для проверки разных языковых. Определяются задачи для проверки различных языковых и речевых навыков студентов. Даются примеры разноплановых задач. Доказываются преимущества компьютерного тестирования.

Ключевые слова: компьютерные тесты, контроль навыков и умений иноязычного общения, тестовые задания, средства контроля.